

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zagreb

KLASA: 041-01/20-03/50
URBROJ: 613-03-20-7

Zagreb, 3. prosinca 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
DEMOKRATA ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2019.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2019.	16

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Demokrata (dalje u tekstu: Stranka) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana na Osnivačkoj skupštini održanoj 20. listopada 2018., a svojstvo pravne osobe stekla je 27. studenoga 2018., upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave (od 22. srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave, Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20). Sjedište Stranke je Bednjanska 10, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Statutom i Programom (Programska osnova: Hrvatska 2030.), a rad i djelovanje Stranke su javni.

Statutom Stranke, koji je donesen 20. listopada 2018., utvrđeni su naziv i sjedište Stranke, znak i pečat, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, članstvo, ustrojstvo Stranke (regionalne podružnice te tijela Stranke, način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način odlučivanja), oblici organiziranja i njihova tijela, kandidiranje i odlučivanje, sredstva za rad, prestanak rada Stranke te druga pitanja važna za rad Stranke. Statut je objavljen na mrežnoj stranici Stranke. U studenome 2020. u tijeku su aktivnosti za njegovu objavu u Narodnim novinama kako je propisano Zakonom o političkim strankama (Narodne novine 76/39, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06).

Prema Statutu, osnovni cilj Stranke je briga za opće, javno i zajedničko dobro u Republici Hrvatskoj. Nadalje, cilj je postići sveobuhvatni razvoj i napredak Republike Hrvatske kao demokratske, socijalne, poduzetne i odgovorne zajednice ravnopravnih i slobodnih ljudi. Navedene ciljeve Stranka će postići: zalaganjem za vrijednosti na osnovi kojih će izgraditi nove socijalne, ekonomske i razvojne politike; borbom protiv rastuće nejednakosti i sve većeg siromaštva, i to jačanjem socijalnog sustava i većim ulaganjem u obrazovanje i zapošljavanje; razvijanjem socijalne države kao jedinog jamca opće stabilnosti i prosperiteta; zalaganjem za poticanje i zaštitu slobode govora, različitost mišljenja i ideja, uz poštovanje humanističkih i etičkih načela; ostvarenjem društva izvrsnosti koje potiče postizanje najviših znanstvenih i tehnoloških ciljeva te obrazovanje bez utjecaja politike i dogmatika; štiteći prirodne resurse i brinući se o očuvanju prirode i okoliša; ostvarenjem pravosudnog sustava koji će jednako štiti svakog građanina bez obzira na njegov položaj u društvu; zalaganjem za pravo žene na izbor, promičući i unaprjeđujući ljudska i manjinska prava i slobode svih građana; zalaganjem za vrijednosti antifašizma kao pokreta utemeljenog na najširim demokratskim osnovama slobode i jednakosti svih ljudi. Stranka će svoje ciljeve provoditi primjenom participativne demokracije, solidarnosti i socijalne pravde, odgovornog poduzetništva i održivog razvoja.

Temeljna načela djelovanja Stranke su: načelo ophođenja članova Stranke, dosljednosti tumačenja ciljeva i vrijednosti, preuzimanja obveza, učinkovitosti rada Stranke, demokratskog sudjelovanja u radu Stranke, unutarnje javnosti rada, djelovanja Stranke kroz postizanje sporazuma, preuzimanja dužnosti, supsidijarnosti, decentralizacije stranačkog djelovanja, učinkovitog donošenja odluka, raznolikosti, autonomije djelovanja te složenosti djelovanja.

Članom stranke može postati svaki punoljetan i poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća ciljeve i načela Stranke utvrđene Statutom, a nije član niti jedne druge političke stranke u Republici Hrvatskoj. Osnivači Stranke i stranački dužnosnici mogu biti građani koji nisu osuđivani ili za koje nije podignuta optužnica za osobito teška i nečasna kaznena djela. Članstvo se ostvaruje podnošenjem zahtjeva, ako su ispunjeni svi uvjeti propisani Statutom.

Temeljni ustrojstveni oblik Stranke je regionalna podružnica, uključujući i podružnicu Grada Zagreba kao posebnu regionalnu podružnicu, a broj i nadležnost regionalnih podružnica određuje se odlukama Središnjeg odbora. Prema odlukama Središnjeg odbora, Stranka koncem 2019. ima četiri regionalne podružnice, i to: Regionalnu podružnicu sjeveroistok sa sjedištem u Bjelovaru, Regionalnu podružnicu sjever sa sjedištem u Čakovcu i Regionalnu podružnicu središnja Hrvatska sa sjedištem u Velikoj Gorici, koje su upisane u Registar političkih stranaka, te Regionalnu podružnicu Istra (Demokrati Istre) sa sjedištem u Puli, za koju je sredinom studenoga 2020. Ministarstvu uprave i pravosuđa dostavljena prijava osnivanja i djelovanja, radi upisa u Registar političkih stranaka.

Tijela Stranke su: Sabor Stranke, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Ured Stranke, Tajnik Stranke, Rizničar, Nadzorni odbor, Regionalni sabor, Regionalni središnji odbor i Etičko povjerenstvo.

Sabor Stranke najviše je programsko, statutarno i izborna tijelo. Čine ga svi upisani članovi Stranke ako njihov broj ne prelazi 500 članova, a ako je broj registriranih članova veći od 500, Sabor čine članovi Središnjeg odbora, Predsjedništvo, članovi Ureda, Nadzornog odbora i izabrani delegati regionalnih podružnica te Regionalne podružnice Zagreb. Odluke Sabora obvezuju sve članove Stranke. Zasjeda najmanje jednom godišnje, a mandat članova je četiri godine. Sabor donosi i mijenja Statut, donosi godišnji proračun (financijski plan) Stranke i usvaja izvještaje o izvršenju proračuna (financijskog plana) i druga financijska izvješća, usvaja izvješća Središnjeg odbora i godišnji plan rada, bira i razrješava članove Središnjeg odbora, Rizničara (na prijedlog Središnjeg odbora), članove Etičkog povjerenstva, Nadzornog odbora, donosi odluke po prigovoru protiv odluka Središnjeg odbora, utvrđuje visinu članarine, potvrđuje liste kandidata za predstavnička tijela na nacionalnim ili europskim izborima, raspušta regionalne podružnice na prijedlog Središnjeg odbora, odlučuje o spajanju s drugim političkim strankama te osniva ili preustrojava postojeće regionalne podružnice.

Središnji odbor rukovodi radom Stranke kao najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Sastoji se od najmanje devet, a najviše petnaest članova, dok odluku o broju članova Središnjeg odbora donosi Sabor Stranke. Članove Središnjeg odbora bira Sabor Stranke, a mandat traje četiri godine i može se ponoviti. Središnji odbor odlučuje o svim političkim pitanjima, saziva Sabor Stranke i predlaže dnevni red zasjedanja, izvještava Sabor Stranke o svom radu te izrađuje Poslovnik o svom radu s rokovima izvršenja, organizira djelovanje Stranke, ocjenjuje rad zastupnika Stranke, donosi odluke koje su obvezujuće za sve članove i tijela Stranke, osim za članove Etičkog povjerenstva, članove Nadzornog odbora i Sabor Stranke, sudjeluje u izradi lista kandidata za lokalne, nacionalne i europske izbore u skladu sa Statutom, odlučuje o materijalnim potrebama za svoj rad na temelju načela koja donosi Sabor Stranke, odlučuje o načinu prikupljanja financijskih sredstava i načinu raspodjele za regionalne podružnice i njihova tijela, predlaže Saboru kandidata za Rizničara, predlaže Saboru raspuštanje organa regionalne podružnice, kroz dobro uređene odluke osigurava učinkovit rad Stranke koordinacijom stranačkih tijela, uključujući i zastupnike u predstavničkim tijelima i predsjednike regionalnih središnjih odbora te odlučuje i o drugim stranačkim pitanjima.

Nadalje, Središnji odbor priprema sjednice Središnjeg odbora Stranke, donosi odluke o izvršavanju zadaća dobivenih od Sabora Stranke i nadzire njihovo izvršenje, donosi političke aktivnosti Stranke u skladu s Programom i politikama Stranke, donosi Izborni program Stranke na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i Europski parlament, odlučuje o zaključivanju sporazuma o zajedničkom nastupanju na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te poslijeizbornoj suradnji s drugim političkim strankama u Republici Hrvatskoj, odlučuje o sastavu izbornog stožera za pripremu i provedbu izborne promidžbe na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, usvaja izvješće Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu, donosi prijedlog izmjena Programa i Statuta i utvrđuje njihov nacrt, donosi politiku gospodarenja imovinom, brine se o korištenju materijalnih sredstava Stranke i predlaže odgovarajuće odluke te donosi i druge odluke u skladu sa Statutom. Članovi Središnjeg odbora između sebe biraju predsjednika i do četiri potpredsjednika. Predsjednik Središnjeg odbora po funkciji je Predsjednik Stranke.

Predsjedništvo je izvršno tijelo Stranke koje koordinira poslove unutar Stranke, provodi i nadzire izvršenje odluka, forum je za konzultacije te priprema rad Središnjeg odbora. Članove Predsjedništva čine Predsjednik i potpredsjednici Središnjeg odbora Stranke, Tajnik Stranke i Rizničar. Predsjedništvo priprema sjednice Središnjeg odbora, donosi odluke o provođenju zadaća dobivenih od Središnjeg odbora i nadzire njihovo provođenje, provodi odluke Sabora, predlaže političke aktivnosti Stranke u skladu s Programom i politikama koje utvrđuje Sabor i Središnji odbor, predlaže Izborni program Stranke na izborima za Hrvatski sabor i Europski parlament te izborni stožer za pripremu i provedbu izborne promidžbe, daje prethodno mišljenje na sporazume o zajedničkom nastupanju na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te poslijeizbornoj suradnji s ostalim političkim strankama u Republici Hrvatskoj, koordinira rad Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru te zastupnicima u Europskom parlamentu, raspravlja o potrebi izmjena Programa i Statuta i utvrđuje njihov nacrt, utvrđuje politiku gospodarenja imovinom, predlaže odgovarajuće odluke u vezi s korištenjem materijalnih sredstava Stranke te donosi druge odluke u skladu sa Statutom.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, izvršava Statut i Program, odluke ostalih središnjih tijela, obavještava javnost o utvrđenim politikama, predlaže imenovanje Tajnika Stranke i Rizničara, zaključuje sporazum o zajedničkom nastupanju na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te poslijeizbornoj suradnji s drugim političkim strankama u Republici Hrvatskoj, potpisuje kandidacijske liste i kandidature u skladu s propisima o izborima, podnosi izvještaj Središnjem odboru i Saboru Stranke o izbornim rezultatima na parlamentarnim, europskim i izborima za predsjednika Republike Hrvatske te obavlja i druge poslove koji Statuom nisu povjereni nekom drugom tijelu Stranke. Tijekom 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2020.) Predsjednik Stranke je Mirando Mrsić.

Ured Stranke svakodnevno nadzire rad Stranke prateći aktivnosti u Stranci i rad članova zaduženih za različite djelatnosti i zadaće. Uredom upravlja Tajnik Stranke, a članove Ureda bira Središnji odbor na prijedlog Predsjedništva Stranke (najviše do pet zaposlenika). Ured o svom radu podnosi izvješće Središnjem odboru i Predsjedništvu Stranke.

Tajnik Stranke izvršava naloge središnjih tijela Stranke, odgovoran je za vođenje Registra članova Stranke, Registra podupiratelja i Registra počasnih članova, rukovodi Uredom Stranke te stručnim i administrativno-tehničkim osobljem, upravlja imovinom Stranke, predlaže prijam i prestanak radnog odnosa stručnog i administrativno-tehničkog osoblja, koordinira rad organizacijskih oblika Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Tajnika Stranke, nakon izbora Središnjeg odbora, na prijedlog Predsjednika Stranke, bira Sabor, a bira se na četiri godine. Od 20. listopada 2018. do 11. veljače 2020. Tajnik Stranke bio je Bartol Šimunić. Na sjednici Središnjeg odbora od 11. veljače 2020., na prijedlog Predsjednika Stranke do saziva Sabora Stranke, za vršitelja dužnosti Tajnika Stranke imenovan je Davor Dobrović, koji će obavljati administrativne i tehničke poslove.

Rizničar brine o financijama i računovodstvu Stranke, zastupa Stranku u djelokrugu rada koji se odnosi na financijsko poslovanje, upravlja imovinom, brine o prihodima i rashodima, priprema ugovore o stjecanju, opterećenju i otuđenju imovine, sastavlja prijedlog proračuna (financijskog plana) i izvještaje o izvršenju proračuna (financijskog plana), kao i druge financijske izvještaje koji se odnose na imovinski i računovodstveni dio, pri čemu mora poštovati propise Republike Hrvatske, dostavlja ih Nadzornom odboru na uvid i po odobrenju objavljuje na mrežnoj stranici Stranke te obavlja druge poslove u skladu sa Statutom. Rizničara, nakon izbora Središnjeg odbora, na prijedlog Predsjednika Stranke, bira Sabor, a bira se na četiri godine. Rizničar ne može obnašati druge dužnosti u stranačkim tijelima ili biti član ili zaposlenik bilo koje organizacije koja je donator Stranke.

Nadzorni odbor obavlja nadzor nad financijskim poslovanjem i imovinom Stranke, razmatra proračun (financijski plan) i njegovo ostvarenje te izrađuje pisanu procjenu koju predstavlja Saboru, ima pravo pregledavati sve dokumente u vezi s financiranjem i upravljanjem imovinom Stranke te obavlja kontrolu plaćanja članarina i njihova trošenja. Ima tri člana koji se biraju na Saboru Stranke, na vrijeme od četiri godine. Članovi Nadzornog odbora na prvoj sjednici biraju predsjednika Nadzornog odbora, koji ima pravo zahtijevati podatke i informacije od osoba zaduženih za financije i imovinu Stranke. O svom radu Nadzorni odbor izvještava Središnji odbor i Sabor Stranke. Članovi Nadzornog odbora ne mogu biti osobe koje obnašaju dužnosti u stranačkim tijelima, zaposlenici Stranke ili članovi ili zaposlenici bilo koje organizacije koja financira Stranku.

Regionalni sabor je najviše programsko i izborna tijelo regionalne podružnice. Zasjedanje Regionalnog sabora saziva Regionalni središnji odbor, najmanje dva puta godišnje, pravo sudjelovanja imaju svi članovi registrirani u regionalnoj podružnici, a pravo glasovanja imaju članovi koji su na dan raspisivanja bili registrirani najmanje devedeset dana. Regionalni sabor bira Regionalni središnji odbor (na vrijeme od četiri godine), određuje broj članova Regionalnog središnjeg odbora (ne može biti manji od tri i veći od jedanaest članova), bira delegate za Sabor Stranke na kojem se biraju dužnosnici koji će se natjecati za neko od dužnosničkih mjesta, utvrđuje godišnji plan rada regionalne podružnice, potvrđuje i mijenja Poslovnik o radu regionalne podružnice te utvrđuje liste kandidata za lokalne izbore i liste kandidata koje Stranka podržava.

Regionalni središnji odbor je izvršno tijelo regionalne podružnice koje priprema godišnji plan regionalne podružnice, organizira lokalne aktivnosti Stranke, imenuje zamjenika predsjednika ako to predloži predsjednik regionalne podružnice, priprema sjednicu Regionalnog sabora, upravlja proračunom i odgovoran je za rad regionalne podružnice te ostvaruje ciljeve i načela Stranke na temelju Poslovnika o radu. Ima najviše sedam članova, bira ih Regionalni sabor iz svog članstva u skladu s odredbama Statuta, a članovi između sebe biraju predsjednika.

Ako Regionalni središnji odbor nije izabran, bira se predsjednik regionalne podružnice koji ima ovlasti Regionalnog središnjeg odbora, a ako nije izabran ni predsjednik regionalne podružnice, Središnji odbor imenuje privremenog predsjednika.

Etičko povjerenstvo je pravosudno tijelo Stranke koje se sastoji od pet članova, a biraju se na Saboru Stranke. Etičko povjerenstvo, između ostalog, osigurava da Stranka djeluje u skladu s odredbama Statuta, daje izvorna tumačenja odredaba Statuta, donosi etički kodeks ponašanja članova i dužnosnika, osigurava poštovanje svakog člana i njegovih prava, odlučuje o žalbama članova u slučajevima prijedloga za isključenje, pridonosi rješavanju sukoba u Stranci te obvezuje članove Stranke, ustrojstveni oblik i tijela Stranke na pridržavanje odredaba Statuta ako dođe do povrede neke od odredaba. Članovi Etičkog povjerenstva ne mogu biti osobe koje obnašaju dužnosti u stranačkim tijelima, zaposlenici Stranke ili članovi ili zaposlenici bilo koje organizacije koja financira Stranku.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), imovine u vlasništvu Stranke, prodaje propagandnih materijala, organiziranja stranačkih manifestacija te iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

Koncem 2019. Stranka je imala dvije zaposlenice (administrativne tajnice) u regionalnim podružnicama u Čakovcu i Puli.

Planiranje

Financijski plan i Program rada za 2019. usvojeni su na sjednici Središnjeg odbora 24. listopada 2018.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 214.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 207.750,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 184.000,00 kn i prihode od članarina u iznosu od 30.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 131.000,00 kn, rashode za usluge (promidžbe i informiranja, zakupnine i najamnine te intelektualne i osobne usluge) u iznosu od 66.250,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 10.500,00 kn. Stranka nije donijela izmjene i dopune Financijskog plana iako pojedini te ukupni prihodi i rashodi značajno odstupaju od planiranih (vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na manje ostvarene prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 65.540,00 kn ili 35,6 % i rashode za zaposlene za 82.883,00 kn ili 63,3 % više ostvarene rashode za usluge za 26.515,00 kn ili 40,0 % te druge prihode koji nisu planirani, a ostvareni su u iznosu od 20.674,00 kn).

Skreće se pozornost da je odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima (Narodne novine 29/19 i 98/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15), propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan.

Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu. Nadalje, odredbom članka 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza. Izmjene i dopune financijskog plana nije potrebno provoditi za manje planirane ili neplanirane obveze za rashode koji se financiraju iz osiguranih sredstava. Neprofitna organizacija u svom statutu ili drugim općim aktima utvrđuje što se smatra značajnim odstupanjem.

Program rada za 2019. sadrži programske ciljeve (koji su istovjetni ciljevima osnivanja Stranke prema Statutu) te planirane aktivnosti za njihovo ostvarivanje. Planirane aktivnosti odnose se na osnivanje podružnica, rad Središnjeg odbora, osnivanje kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru ili priključivanje klubu zastupnika s kojim Stranka dijeli slične svjetonazorske principe, podnošenje zakonskih prijedloga te organizaciju tribina, okruglih stolova i panel-diskusija s temom zakona koji se predlažu, rad Ureda Stranke, komunikaciju Stranke s javnošću (izravnom komunikacijom s građanima putem mrežne stranice i društvenih mreža, organiziranjem konferencija za medije te obraćanjem javnosti dužnosnika Stranke), međunarodnu suradnju (pokretanje postupka za članstvo u Stranci europskih socijalista i sudjelovanje na skupovima) te izradu politika Stranke. Za financiranje navedenih aktivnosti planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 200.000,00 kn, a izvori financiranja su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 150.000,00 kn, prihodi od članarina u iznosu od 25.000,00 kn te drugi prihodi u iznosu od 25.000,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te su dostavljeni u propisanom roku Financijskoj agenciji. Financijski izvještaji s propisanim priložima (Program rada za 2020., Financijski plan za 2019. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2019.) dostavljeni su 3. ožujka 2020. Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke (Program rada za 2019. objavljen je na mrežnim stranicama Stranke, a Program rada za 2020. na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 157.294,00 kn te su u odnosu na planirane manji za 56.706,00 kn ili 26,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od članarina	0,00	18.160,00	-
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	118.460,00	-
3.	Drugi prihodi	0,00	20.674,00	-
	Ukupni prihodi	0,00	157.294,00	-

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 118.460,00 kn ili 75,3 %. Drugi prihodi u iznosu od 20.674,00 kn imaju 13,1 %, a prihodi od članarina u iznosu od 18.160,00 kn imaju 11,6 % udjela u ukupno ostvarenim prihodima.

– Prihodi od članarina

Prihodi od članarina u iznosu od 18.160,00 kn ostvareni su na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., Statuta te Odluke o visini članarine (studenj 2018.). Statutom je propisano da je obveza člana Stranke plaćati članarinu, a pri utvrđivanju iznosa članarine uzima se u obzir vrsta primanja i socijalni status člana. Također, propisano je da su članovi Stranke, koji su izabrani na dužnost u predstavničkim i izvršnim tijelima Republike Hrvatske te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i tijelima međunarodnih organizacija te od tih dužnosti primaju dohodak od nesamostalnog rada ili drugi dohodak, dužni plaćati posebnu članarinu. Prema Odluci o visini članarine, nezaposleni članovi i studenti oslobođeni su plaćanja članarine, a mjesečna članarina za umirovljenike iznosi 5,00 kn, za zaposlene 15,00 kn te za stranačke dužnosnike koji ostvaruju primitak na temelju mandata 5,0 % od primitka ostvarenog na temelju mandata.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 118.460,00 kn odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti. Dobrovoljni prilogi (donacije) primljeni su u novcu od 13 fizičkih osoba (u pojedinačnim iznosima od 100,00 do 6.500,00 kn). Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., i članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019. Sa svim fizičkim osobama (donatorima) za svaki primljeni iznos dobrovoljnog priloga (donacije) zaključeni su ugovori o donaciji, a fizičke osobe dale su izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 20.674,00 kn, a vrijednosno najznačajniji u iznosu od 20.600,00 kn odnose se na prihode od povrata troškova usluga tehničke produkcije (audio i video) za službeni doček rezultata izbora za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske (od četiri političke stranke: Hrvatske seljačke stranke, Građansko-liberalnog saveza, Hrvatske stranke umirovljenika i Hrvatskih laburista-Stranke rada), na temelju Sporazuma o zajedničkom financiranju službenog dočeka rezultata izbora u Europski parlament iz Republike Hrvatske. Sporazumom je, između ostalog, utvrđeno da će Stranka sa svog računa podmiriti dobavljaču troškove tehničke produkcije (audio i video), i to prema broju prijavljenih sudionika iz svake političke stranke. Prema računu dobavljača, ukupni troškovi za navedene usluge iznosili su 25.000,00 kn, a Stranka je političkim strankama potpisnicama Sporazuma ispostavila račune na temelju kojih su obavljene uplate na žiroračun Stranke u ukupnom iznosu od 20.600,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 154.166,00 kn te su u odnosu na planirane manji za 53.584,00 kn ili 25,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	0,00	48.117,00	-
2.	Materijalni rashodi	0,00	103.866,00	-
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	0,00	1.282,00	-
2.2.	Drugi materijalni rashodi	0,00	102.584,00	-
3.	Financijski rashodi	0,00	2.183,00	-
	Ukupni rashodi	0,00	154.166,00	-
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	0,00	157.294,00	-
	Višak prihoda	0,00	3.128,00	-

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 103.866,00 kn ili 67,4 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 48.117,00 kn ili 31,2 %. Financijski rashodi u iznosu od 2.183,00 kn imaju 1,4 % udjela u ukupno ostvarenim rashodima.

Stranka je sa šest političkih stranaka (Hrvatskom seljačkom strankom, Građansko-liberalnim savezom, Istarskim demokratskim saborom, Primorsko goranskim savezom, Hrvatskom strankom umirovljenika i Hrvatskim laburistima – Strankom rada) u prosincu 2018. te u siječnju i veljači 2019. zaključila Sporazum o zajedničkom nastupu na izborima za Europski parlament (dalje u tekstu: Sporazum) i šest dodataka Sporazumu. Sporazumom i njegovim dodacima, između ostalog, utvrđena je kandidacijska lista i redosljed na listi, način financiranja izborne promidžbe te je utvrđeno da će Istarski demokratski sabor, kao nositelj Sporazuma, otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe te sastavljati i dostavljati propisana financijska izvješća. Nadalje, utvrđeno je da će Stranka u financiranju izborne promidžbe sudjelovati s najmanje 50.000,00 kn, a sredstva ostvarena iz državnog proračuna na temelju naknade troškova izborne promidžbe bit će razmjerno uplaćena na račune političkih stranaka čiji predstavnici budu izabrani za članove u Europski parlament.

Utvrđeno je da će političke stranke sredstva uplatiti na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe uplatom u novcu sa svojih središnjih računa (vlastita sredstva) ili uplatom donacija u novcu od fizičkih i pravnih osoba koje na taj način podržavaju program i rad pojedine političke stranke. Stranka, kao koalicijski partner, nije osvojila mandat u Europskom parlamentu te nije ostvarila prihode iz proračuna. Nakon okončanja izborne promidžbe, Istarski demokratski sabor sastavio je financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament koji sadrži podatke za sve koalicijske partnere, prema kojem ukupni troškovi izborne promidžbe iznose 1.893.213,00 kn. Na Stranku se odnosi 55.081,00 kn, a prema knjigovodstvenoj kartici Istarskog demokratskog sabora (Potraživanja za prihode – Demokrati), Stranka je navedeni iznos podmirila uplatom donacija u novcu pet fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 50.000,00 kn te vlastitih sredstava u iznosu od 5.081,00 kn na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Stranka u svojim poslovnim knjigama za navedeni iznos nije evidentirala ni u financijskim izvještajima iskazala rashode za izbornu promidžbu. U poslovnim knjigama evidentirano je potraživanje od Istarskog demokratskog sabora za dane predujmove u iznosu od 5.085,00 kn te rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 1.282,00 kn (koji se odnose na usluge objave aktivnosti stranke na društvenim mrežama).

Skreće se pozornost da Stranka koalicijski partner dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana te obveze prema koalicijskom partneru.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 48.117,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 41.302,00 kn i doprinose na plaće u iznosu od 6.815,00 kn. Tijekom 2019. Stranka je imala tri zaposlenice na poslovima administrativne tajnice u regionalnim podružnicama s kojima su zaključeni ugovori o radu. Ugovorima o radu plaća je ugovorena u brutoiznosu. Doprinosi, porezi i prirez obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 103.866,00 kn, a odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu od 76.519,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 10.312,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 6.297,00 kn, grafičke usluge u iznosu od 4.068,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 2.745,00 kn, naknade troškova zaposlenima (za prijevoz na posao i s posla) u iznosu od 2.059,00 kn, promidžbu i informiranje (usluge objave aktivnosti Stranke na društvenim mrežama) u iznosu od 1.282,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (usluge telefona, pošte i prijevoza, komunalne usluge) u iznosu od 584,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni u iznosu od 76.519,00 kn odnose se na rashode za zakup četiri poslovna prostora koje je Stranka koristila tijekom 2019. u iznosu od 50.113,00 kn (u sjedištu Stranke u Zagrebu u iznosu od 14.720,00 kn te u sjedištima regionalnih podružnica u Bjelovaru u iznosu od 22.000,00 kn, u Čakovcu u iznosu od 11.700,00 kn i Puli u iznosu od 1.693,00 kn), najam opreme u iznosu od 25.156,00 kn (od čega se vrijednosno značajniji u iznosu od 25.000,00 kn odnosi na najam opreme za tehničku produkciju (audio i video) za službeni doček rezultata izbora za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske) te zakup dvorana u iznosu od 1.250,00 kn.

Stranka je tijekom 2019. koristila četiri poslovna prostora na temelju ugovora o zakupu s tri fizičke osobe (u Bjelovaru, Čakovcu i Zagrebu) te s jedinicom lokalne samouprave (Gradom Pulum za poslovni prostor u Puli). Za poslovni prostor u Bjelovaru površine od 50,0 m² ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 2.000,00 kn, a za poslovni prostor u Zagrebu površine od 35,55 m² mjesečna zakupnina u kunsnoj protuvrijednosti od 284,40 EUR. Za poslovni prostor u Čakovcu u ugovoru nije navedena površina, a ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 1.300,00 kn. Zakupnine su plaćane u skladu sa zaključenim ugovorima. Tijekom 2020. raskinuti su ugovori o zakupu poslovnih prostora u Bjelovaru i Čakovcu te Stranka u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2020.) ima u zakupu dva poslovna prostora (u Zagrebu i Puli).

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 10.312,00 kn odnose se na usluge vođenja računovodstva ostvarene na temelju zaključenog ugovora iz veljače 2019., kojim je ugovorena mjesečna naknada u iznosu od 937,50 kn s porezom na dodanu vrijednost.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 2.183,00 kn, a odnose se na troškove platnog prometa u iznosu od 2.107,00 kn i negativne tečajne razlike u iznosu od 76,00 kn.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2019. iznosi 3.128,00 kn (ujedno je i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 39.471,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	0,00	17.663,00	-
1.1.	Nefinancijska imovina u pripremi	0,00	17.663,00	-
2.	Financijska imovina	0,00	21.808,00	-
2.1.	Novac u banci i blagajni	0,00	737,00	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	0,00	12.535,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode	0,00	8.536,00	-
	Ukupno imovina	0,00	39.471,00	-
3.	Obveze	0,00	36.343,00	-
3.1.	Obveze za rashode	0,00	19.732,00	-
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	16.611,00	-
4.	Vlastiti izvori	0,00	3.128,00	-
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	0,00	39.471,00	-

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi odnosi se na vrijednost opreme u pripremi (sklopivi paviljon – sjenica i šator) u iznosu od 11.248,00 kn i sitnog inventara u pripremi u iznosu od 6.415,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 21.808,00 kn odnosi se na novac na žiroračunu u iznosu od 737,00 kn, potraživanja za prihode (od članarina) u iznosu od 8.536,00 kn te druga potraživanja u iznosu od 12.535,00 kn. Druga potraživanja u iznosu od 12.535,00 kn odnose se na potraživanja za dane predujmove dobavljačima (za robe i usluge koje su isporučene i za koje su ispostavljeni računi u 2020.) u iznosu od 7.450,00 kn te za dani predujam Istarskom demokratskom saboru za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament u iznosu od 5.085,00 kn.

Obveze u iznosu od 36.343,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu od 19.732,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 16.611,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za plaće i naknade za prijevoz na posao i s posla za prosinac 2019. u iznosu od 14.476,00 kn te obveze prema dobavljačima (za troškove zakupa poslovnih prostora, računovodstvenih i grafičkih usluga te telefona i interneta) u iznosu od 5.256,00 kn, a podmirene su početkom 2020. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 16.611,00 kn odnose se na nenaplaćena potraživanja od članarina u iznosu od 8.536,00 kn i unaprijed plaćene članarine u iznosu od 8.075,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu od 3.128,00 kn odnose se na višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju).

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 14. rujna do 3. prosinca 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
3. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum
4. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.

6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), koji je na snazi od 1. kolovoza 2019.
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija
8. Statut (listopad 2018.) i Program Stranke
9. Financijski plan za 2019. i Program rada za 2019.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Provjereno je donošenje kodeksa etike. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjereno je ostvarenje i iskazivanje prihoda iz svih izvora u skladu s propisima i djelatnostima političkih stranaka te računska točnost dokumentacije na temelju koje su evidentirani rashodi. Pri priznavanju prihoda i rashoda provjerena je primjena računovodstvenog načela nastanka događaja. Provjerena je dokumentacija u vezi s приходima od članarina, приходima od dobrovoljnih priloga (donacija) i drugim приходima. Obavljena je provjera dokumentacije u vezi s rashodima za zaposlene, za zakupnine, intelektualne i osobne usluge, reprezentaciju, promidžbu i informiranje, grafičke i druge usluge. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na godišnji program rada, financijske izvještaje te prihode.

1. Godišnji program rada

1.1. Program rada za 2019. donesen je u listopadu 2018. te sadrži ciljeve i planirane aktivnosti za njihovo ostvarivanje, ukupna sredstva za provedbu svih planiranih aktivnosti i izvore financiranja. U navedenom Programu uz planirane aktivnosti nisu navedeni rashodi (prema vrsti i iznosu) te izvori financiranja potrebni za njihovo provođenje. Stranka ne prati ostvarenje Programa rada po aktivnostima, vrsti rashoda, iznosima i izvorima financiranja te na računima, na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu i usluge), nisu navedene aktivnosti iz Programa rada. Prema odredbi članka 2., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz opis planiranih aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje na računima za robu i usluge navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, kao i voditi poslovne knjige na način koji omogućuje kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.

1.2. Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da će pri sastavljanju budućih godišnjih programa rada voditi računa o preporuci Državnog ureda za reviziju te da će uz opis planiranih aktivnosti navesti i planirane rashode prema vrstama i izvorima financiranja. Nadalje, navodi da će svi primljeni računi za dobra i usluge biti označeni i likvidirani na način da bude vidljivo na koju aktivnost se rashod odnosi, poslovne knjige će voditi na način koji omogućava kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima, a sve rashode pratiti prema aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.

2. Financijski izvještaji

2.1. Stranka je obvezna sastavljati i dostavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te su dostavljeni u propisanom roku Financijskoj agenciji. Financijski izvještaji s propisanim prilogima (Program rada za 2020., Financijski plan za 2019. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2019.) dostavljeni su 3. ožujka 2020. Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke (Program rada za 2019. objavljen je na mrežnim stranicama Stranke, a Program rada za 2020. na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva).

Prema odredbama članka 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti izborne promidžbe i referendumu, političke stranke, nezavisni zastupnik i nezavisni vijećnik, između ostalog, dužni su sastavljati financijski izvještaj za izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca na način koji je prema propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija propisan za neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo odnosno jednostavno knjigovodstvo, ovisno o vrijednosti imovine i visini ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Godišnji financijski izvještaj, zajedno s propisanim prilogima, dužni su dostaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja, odnosno najkasnije do 2. ožujka 2020.

Prema dostavljenoj elektroničkoj prepisci između Stranke i tehničke službe Državnog izbornog povjerenstva (Agencije za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama), Stranka je 2. ožujka 2020. u 8:24 sati od navedene Agencije zatražila pomoć u rješavanju problema u vezi s unosom financijskih izvještaja (Izvještaja o prihodima i rashodima te Bilance) u informacijski sustav za nadzor financiranja, jer je pri unosu kod postavki informacijskog sustava, pri odabiru poslovne godine i vrste knjigovodstva, pogrešno odabrano jednostavno umjesto dvojnog knjigovodstva. Kako bi Stranka mogla na pravilan način unijeti financijske izvještaje u informacijski sustav za nadzor financiranja (kao obveznik dvojnog knjigovodstva), Državno izbornom povjerenstvo trebalo je odobriti izmjenu vrste knjigovodstva. Agencija je 3. ožujka obavijestila Stranku da je problem riješen te su toga dana financijski izvještaji uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati i dostavljati financijske izvještaje na način i u roku propisanom odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima koji uređuju neprofitno računovodstvo.

- 2.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da je obveza Stranke financijske izvještaje unijeti u informacijski sustav za nadzor financiranja do 2. ožujka. Nadalje, navodi da je 2. ožujka 2020., pri unosu u informacijski sustav za nadzor financiranja, utvrđeno da Stranka, zbog pogreške u sustavu (jer je zbog pogreške u Agenciji za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama bilo postavljeno jednostavno umjesto dvojnog knjigovodstva), nije bila u mogućnosti unijeti financijske izvještaje, o čemu je bila obaviještena Agencija za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama, koja je pogrešku otklonila nakon čega je Stranka unijela financijske izvještaje u informacijski sustav za nadzor financiranja.*

3. Prihodi

- 3.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 157.294,00 kn, a odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 118.460,00 kn, prihode od članarina u iznosu od 18.160,00 kn te druge prihode u iznosu od 20.674,00 kn.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., političke stranke dužne su voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti i izdavati potvrde o primitku donacija te voditi evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa i izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Nadalje, način vođenja evidencija i izdavanja potvrda kao i obrazac evidencije i potvrde propisuje ministar financija pravilnikom.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 118.460,00 kn, a primljeni su do 31. srpnja 2019. u iznosu od 66.755,00 kn i od 1. kolovoza 2019. u iznosu od 51.705,00 kn. Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 18.160,00 kn, od čega do 31. srpnja 2019. u iznosu od 13.000,00 kn te od 1. kolovoza 2019. u iznosu od 5.160,00 kn.

Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) i članarine Stranka nije izdavala pojedinačne potvrde za svaku uplatu, nego je svakom donatoru odnosno članu Stranke – uplatitelju članarine u siječnju 2020. izdala godišnju potvrdu o primitku donacija za financiranje redovnih političkih aktivnosti odnosno potvrdu o plaćenju članarini u kojoj su pojedinačno navedeni svi primljeni dobrovoljni prilozima (donacije) odnosno uplaćene članarine tijekom 2019. Potvrde o članarini, uz podatke o Stranci i članu – obvezniku plaćanja članarine te mjestu i datumu izdavanja potvrde, sadrže iznos članarine za uplatu, datum uplate, uplaćeni iznos, razliku za uplatu po mjesecima te ukupnu obvezu za uplatu, uplaćeni iznos i razliku za uplatu koncem 2019. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) te članarine do 31. srpnja 2019. Stranka nije sastavljala mjesečne evidencije o primljenim dobrovoljnim prilozima (donacijama) te članarinama. Za sve dobrovoljne priloge (donacije) primljene tijekom 2019. Stranka je sastavila Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. (koje sadrži sve podatke propisane na Obrascu Evidencije o primljenim donacijama za financiranje redovitih političkih aktivnosti – Obrazac: EV-D-RPA). Stranka je za 2019. sastavila Evidenciju plaćenih članarina (u Excelu), koja sadrži ime i prezime člana – obveznika plaćanja članarine, datum te iznos uplate, zaduženja i stanja duga, ali ne sadrži druge propisane podatke.

Za dobrovoljne priloge (donacije) i za članarine primljene tijekom 2019., način vođenja evidencija i izdavanja potvrda, kao i obrasci evidencija i potvrda, propisani su Pravilnikom o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019., te Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja, koji je stupio na snagu 1. kolovoza 2019.

Državni ured za reviziju nalaže izdavati potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, kao i voditi evidencije o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) te o primitku članarina, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

- 3.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da pažljivo vodi evidenciju plaćenih članarina i primljenih donacija. Navodi da se evidencija vodi u aplikaciji FM-EVA te da je u svakom trenutku moguće izvršiti uvid u trenutačno stanje, da se potvrde o uplaćenim članarinama i donacijama izdaju iz navedene aplikacije te sadrže potrebne elemente (ime i prezime, osobni identifikacijski broj, adresu, uplaćeni iznos, datum uplate te ovjeru Stranke). Nadalje, navodi da obrazac nije vizualno usklađen s obrascima objavljenim u Narodnim novinama, ali će tijekom sljedeća tri tjedna navedeni nedostatak biti otklonjen te će potvrde koje Stranka izdaje biti istovjetne propisanom obrascu.*